

U MORU RADOSTI

napisali
Jelena i Dragec
snimili
Ranko (Hari Puri)
i Sunčica

Priča je ova o vodi i moru počela kad je Dragan Krajer, odgajatelj, osmislio projekt Pedagogija divlje vode i u rad kajakaške sekcije uključio djecu iz nekoliko zagrebačkih dječjih domova. Uz redovite veslačke treninge na Jarunu, projekt obuhvaća i izlete u prirodu kako bi se djeci omogućilo kreativno i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, a isto tako kako bi im kroz sport, druženje i zabavu ojačalo pouzdanje u vlastite sposobnosti. Dakle, nešto što nam svima treba, ali život nije svima u tom smislu bio baš široke ruke. Dogovor, podjela i preuzimanje obaveza, uzajamno pomaganje i razgovor karakteristike su Pedagogije divlje vode, a vi ako vam je draže shvatite to kao *Team building!* Ovog ljeta putovali smo, učili i družili se s drukčijom, na prvi pogled mirnom vodom, na moru i otoku Cresu. Nije nam trebalo puno da shvatimo kako su i more i rijeka u jednom

isti, dobri, iako i jedno i drugo ponekad znaju biti divlji. O tome govori i naš mali brodski dnevnik!

nedjelja, 26. lipnja

Baš i ne izgleda dobro! Ispred našeg starog crvenog kombija nalazi se brdo prtljage, kao da se spremamo prezimiti na Cresu, a ne nešto malo obilaziti njegovu južnu stranu. Brz pogled na ruksake, torbe, šatore, kutije s namirnicama... hm... pa baš sve nam treba! Kombi već stenje ispod dva kajaka, a negdje treba smjestiti i putnike, pardon, posadu: šestero djece iz Dječjeg doma Zagreb i dvoje odgajatelja. Djeca, naravno, sakupljaju još kojekave sitnice: tomolu i twister, kazetofon i baterije... pa nećemo valjda putovat bez muzike! Jedno je sigurno: ovako natrpani i šareni bit ćemo najveća atrakcija na autocesti. Još samo kad bismo znali koje gorivo trebamo...

Jedrilica, dva kajaka, šatori i otok Cres sa svojim supovima gore na brdu i dupinima u moru – bila je to, kako reče Denis, prava pustolovno-ekološko-itd.-sportska ekspedicija dobre volje, u kojoj je more i pedagog i prijatelj i radost

Prema Rijeci nema gužve, svi su pohrlili u Dalmaciju kad je već cestarina besplatna. Atmosfera u kombiju je vesela iako nas dvoje “odraslih” ne shvaćamo glazbeni ukus novih generacija: red narodnjaka, red tehna, red Tompsona, te demokratski stavljamo Claptona... Klinci su užasnuti. Krčki most je otvoren i evo nas na otoku. Često se zadržavamo jer je u kombiju valjda nekih četrdesetak stupnjeva. S polupraznog trajekta promatramo naš otok: definitivno još nije razvikan. A navodno je i najmanje naseljen. Ipak, nešto me muči: visok je! Što znači da opet idemo uzbrdo. Jadan kombi. U Cres stižemo za vrijeme popodnevne sijeste, sve je tiho, osim nas koji tražimo jedrilicu (koju će klinci uporno zvati jahtom!). Skiper Ranko (kao sljedbenik joge ima duhovno ime Hari Puri) je tu i *Mirabai* je tu, jedino nikom nije jasno gdje ćemo smjestiti sav taj teret, ali nakon kraćeg

“ovo nam treba, ovo nam ne treba” svi smo na jedrilici i ona sasvim lijepo leži na površini mora. Tko bi odolilo kratkom isplovljavanju! Odlazimo tek malo izvan Cresa i svi skaćemo u more koje je već sasvim toplo. Nije loše. Večeras još ostajemo u Cresu, kratko obilazimo centar, spavamo u prijateljskoj ustanovi gdje smo odlično primljeni, ali jedva čekamo jutro i start. Počinje naša pustolovno-ekološko-sportska ekspedicija, kaže Denis.

ponedjeljak, 27. lipnja

Ako se po jutru dan poznaje, najbolje da se vratimo u Zagreb. Naša se Monika osjeća loše i nakon odlaska lječniku sve je jasno: angina, antibiotici; mirovanje da, kupanje i sunce ne. Srednjoškolka koja se nije stigla oporaviti od maturalca vraća se u Zagreb, a mi smo pomalo izgubljeni. Zbog upisa, matura i popravnih ispita već smo ionako kre-

Dragec predvodi ekspediciju pri ulasku kajacima u cresku inačicu Modre špilje

nuli u manjem broju... Ipak, ulazimo u jedrilicu i pripremamo se: četvero u kajacima, četvero na jedrilici. Iako je dan prekrasan, a more mirno, ne prestajem se brinuti i još jednom sve provjeravam: imaju li svi kape, majice kratkih rukava, zalihe vode i neće li Denis biti predugo mokar u kajaku? Naš nam je dvanaestogodišnjak najveća preokupacija: spretan i hrabar, ali pun ožiljaka od raznih padova i lomova. U kajaku je s Dragecom, znači, u najboljim rukama, jer iza Drageca su kilometri raznih voda... U drugom kajaku su Nenad i Vedran, 17. godina im je tek... Ruta je dogovorena i kajakaši odlaze. Izlaze iz Cresa i sijeku Valunsku uvalu, a prije nego zaobidu rt Pernat trebali bismo ih presresti mi ostali na jedrilici.

Vjetera nema pa idemo na motor i gledamo kroz *kanočal*. Nevjerojatno, ali dečki su već blizu rta! I kako samo ravnomojno veslaju! Pravi profesionalci. Prizor je filmski: sunce na zalasku, more se lagano nabralo, kajaci klize u plavetnilo. Naš skiper Ranko neumorno fotografira, a jedrilica... pa ta već plovi sama! Provlači se između Cresa i svjetionika s desne strane, a mi uživamo u sumraku i pogledu na Istru. S lijeve se strane počinju nizati jedna za drugom creske plaže – male uvale posute oblucima, i ne možemo se odlučiti za samo jednu. Visoko s lijeve strane, u brdu, nazire se zvonik i kamene kuće: stigli smo u podnožje Lubenica, prva stanica.

Privezujemo *Mirabai*, izvlačimo kajake, učimo podizati šatore. Svi su dobre volje, a i prilično gladni. Večera je servirana na brodu, ali meni je već dosta ljuljanja u kuhinji... A možda mi je malo i zlo, uh! U šatoru je nešto bolje. Svi ćemo spavati vani. Osim pravog kapetana, koji ne napušta svoju miljenicu. Klinci su umorni, ali ne i Jas-

min. Taj se tek razbudio. Dok namještamo vreće za spavanje i ravnamo kamenčiće ispod njih, on započinje svoj program: savršeno oponaša životinjsko carstvo. Samo da ujutro ne krene s pijetlom!

utorak, 28. lipnja

Suzani ne smeta sunce koje prži ravno u naš šator. Izvlačim se van, ali nisam prva, Dragec je već otplivao prvu rundu. Naši su se šatori baš lijepo uklopili u zeleno-plavo-bijeli okoliš. More je kristalno bistro i mirno, sve je još tiho, jedrilica se valjuška. Ekipa lijeno proviruje iz šatora, jedna po jedna glava snenih očiju izlazi van. Dugo i obilno doručujemo, muesli za sve, trebat će nam energije. Oduševljeni smo plažom. Ali nismo sami. Pridružuju nam se manje grupe gostiju. Dečki veslaju do obližnje Modre špilje. Jasmin je izvan sebe, ostao bi u špilji zauvijek. Zavlači se u udubljenja, čudi se svemu, sve opipava. Dragec nam pokazuje dvoje golubića u gnijezdu. U špilji je tiho... i mračno... a skiper fotka i fotka.

Dok smo se mi kupali, skakali, brčkali, Dragec je razgovarao s vlasnikom turističkog broda i pao je dogovor: pozvani smo na besplatan ručak u restoran *Sidro* u Martinšćici. Restoran je na samoj rivi, a g. Kučić pobrinuo se za sve. Klinci su prezadovoljni: meso s roštilja, pomfrit, salata, cola i fanta. Baš nam je krenulo!

Siti i usporeni plovimo dalje. Kupanje u uvali Ustrine. Dečki nikako da se zasite skakanja s gumenjaka pa Dragec kreće prvi kajakom prema Osoru. Mi se već lagano udomaćujemo na brodu. Denis kormilari, Suzanu vučemo u gumenjaku. Ja još strepim zbog jakog sunca. Stavite kape, obucite majice, namažite se kremom! Srećom

su ove *Ipercoopove* šilterice zgodne pa ih ne treba puno moliti.

Drageca nema na obzoru, opet nešto kombinira. Ili je stvarno jako brz. Obilazimo zidine Osora u potrazi za žutim kajakom i kampom. Odlučujemo se za kamp u hladu. Odnosno za bolju cijenu. Izvlačimo kajake, postavljamo šatore i jurimo prema gradu. puteljkom pored groblja. Tu Jasmin, naravno, razveže priče o lešinarima, strvinarima, žgabama (što li mu je to?) i usput pozdravlja koze, mačke, turiste. Grad već spava, a mi opet stvaramo buku. U kafić na trgu smo zakasnili, ali barem obilazimo biste kompozitora. Odlazimo u kamp i sad nam je jasno zašto je taj dio kampa bio pust. Iz šatora pored nas dopiru nesnosni zvukovi hrkanja. Motorna pila. Kompresor. Šator se tresu, a klinci umiru od smijeha. I sad ti spavaj!

srijeda, 29. lipnja

Prognoza je dobra pa nastavljamo prema Unijama. Doručak u hladu, dijelimo se u dvije ekipe. Pridružila nam se i Sunčica, sada nas je devetero. Dragec i dečki odlaze kajacima; obećava mi da vožnja neće trajati više od jednog sata. Na brodu se odlučujemo za jedrenje, ali tek što smo razvili jedra, vjetera pada, totalna bonaca. I nigdje nikakvih veslača. A vrijeme prolazi. Valjda već i dva sata. Mobitel isključen.

Ajme! Već paničarim, a na to kroz dalekozor vidimo dečke pred samim Unijama. Uh, dobro je! Sustizemo ih, ali nema govora o zamjeni i predahu. Baš su zapeli. Iskrcavaju se na "galebljem" otočiću. Skiper Ranko predlaže duboku uvalu s istočne strane Unija. Uvala je već puna jedrilica, čini se da će možda ipak nevera. Vežemo se na

mali ribarski mol i šetamo do sela. Nakon malog uspona pruža se fantastičan pogled na obje strane otoka: dugu uvalu načičkanu brodicama s jedne strane te žuto-zelenu zaravan s druge strane otoka. Ovaj pejzaž više podsjeća na neku obalu sjevernih mora. Spuštamo se u mjesto i klincima dajemo izlaz, ali, naravno, susrećemo se na svakom uglu. Razmišljamo o kupnji nekretnina na ovom otoku. Skroz realno!

U obližnjoj pekarni ostavljamo cedulju, narudžbu za kruh za sutra ujutro. Ne stižemo prošetati do aerodroma za razliku od djece. Denisa je usput svezala koza konopcem oko nogu. Nažalost, avionski je let do Lošinja za "nedomaće" preskup pa se vraćamo u svoju uvalu. Podižemo šatore pod nadstrešnicom napuštenog vojnog objekta. Malo je iscrtan mrtvačkim glavama, ali ništa zato! Uz svjetlo fenjera razgovaramo do kasno u noć. Jasmin nas zabavlja glasom iz crtića sve do dolaska nevere. Skiper se vraća na jedrilicu, a mi čekamo nevrijeme. Sad već *lampa* bez prestanka. U tišini promatramo nebo i oblake. Čuje se samo cviljenje jarbola na vjetru. Imamo sreće, nevera nas zaobilazi.

srijeda, 29. lipnja (Dragecova verzija)

Budimo se s prvim zracima sunca. Toliko smo uigrani da već za desetak minuta od kampa ne ostaje ni traga. Pred nama je najzahtjevnija dionica puta, Osor – Unije, što znači prelazak zloglasnog Unijskog kanala! Dok dio ekipe ukrcava opremu na jedrilicu, posade kajaka već kreću na put. U jednom čamcu su Vedran i Nenad, a u drugom najstariji i najmlađi član grupe, voditelj Dragec i dvanaestogodišnji Denis. Dogovor s Jelenom je: veslati do rta Osor i tamo čekati jedrilicu. Unijski kanal, koji zbog

Skiper Ranko i njegovi mornari tijekom jutarnjeg Pozdrava suncu i za vrijeme popodneve sieste

Potez vlasnika restorana Sidro u Martinšćici dostojan je dodjele posebne pohvale za najgostoljublju koga sezone

struje i vjetra zna biti nezgodan i za plovila znatno veća od naših kajaka, prijeći ćemo na jedrilici. To smo, dakle, dogovorili, ali tajni plan veslača bio je bitno drukčiji: nikako ne propustiti preveslavanje kanala!

Do rta Osor vjetar je povoljan, puše nam u leđa, ali to znači da će kad iza rta okrenemo u pravcu Unija udarati ravno u bok. Prilično nezgodno. Do rta smo doveslali za nešto više sata i po relativno mirnom moru, a iza rta sasvim druga slika. Valovi visoki, vjetar bočni, a struja – kao da ispred nas teče rijeka. Što sad? Oštar kut u vjetar znači nam veću sigurnost, ali i znatno duži put. Ravno prema Unijama je tek 4-5 milja, ali valovi i bočni vjetar prijetite izvrtanjem kajaka. Biramo neku srednju opciju, usmjeravamo kajake i krećemo. Isključujemo mobitel te tako i svaku mogućnost da nam Jelena pokvari plan.

Što smo dalje od lošinjske obale valovi su sve veći, a vjetar sve jači. Uzbudjenje je na vrhuncu, umoru ni traga. Kajaci su čas na vrhu vala, a čas u dolini, tako da na momente jedni druge ne vidimo iako smo tek nekoliko metara udaljeni. Negdje oko sredine kanala pozdravljaju nas dva dupina iskačuci dvadesetak metara ispred nas. Dobro se držimo. Unije su sve bliže, valovi već lagano posustaju. Iskrcavamo se na malen otok uz samu obalu Unija uznemirivši koloniju galebova. I jedrilica s ostatkom ekipe je već tu. Zadovoljni smo. Osor – Unije za 3,5 sata, solidno vrijeme s obzirom na uvjete. Vješto izbjegavamo Jelenin pogled prtljajući nešto oko kajaka. Dogovor smo svjesno prekršili, ali izazov je bio prevelik, razumjet će nas ona. Uostalom, Denisova ideja da se iduća dva dana dobrovoljno javimo za pranje suđa i nije tako loša. Možda se ipak izvucemo!

Nakon podizanja kampa krećemo u obilazak otoka. Penjemo se na vrh i ostajemo zatečeni prizorom. Ispred nas gradić kao iz bajke, a na drugoj strani veliko ravno polje, boje zrelog žita. Koračamo ulicama gradića utonulog u mir ljetnog predvečerja, sretni što smo i mi dio ove idile. S prvim mrakom se vraćamo u kamp, još jednom zatežemo i osiguravamo šatore, udobno se namještamo uz samo more i čekanje počinje. Valjda će uskoro i ta strašna nevera, tako bismo i to htjeli doživjeti! Prva munja sijeva točno u ponoć, a zatim druga, treća... Čuje se i potmula grmljavina. Munje su toliko učestale da bi se sasvim mirno moglo čitati ili učiti matematiku, kako reče Jasmin. Prvi reski udar vjetra i dok si trepnuo dio ekipe nestaje s terase i zatvara se u šatore. Ostaju najhrabriji i čekanje se nastavlja. Nevera divlja okolo, a do nas nikako da dođe. Nije pošteno. Oko dva sata lagano odmiče ka jugu. Razočarano odlazimo na spavanje. Možda drugi put, negdje drugdje.

četvrtak, 30. lipnja

Povratak na Cres. Više smo u moru nego na jedrilici. Pokušali smo ići na jedra, čak smo razvili i spinaker, ali baš nas neće! Vjetar je slab, a smjer mu se mijenja iz trenu u tren. Nikako da se odluči. Ponovno navraćamo u Sidro, a nakon ručka klinici neumorno skaču s mola. Sunčica fotićem bilježi svaki skok. Ma svaku fazu svakog skoka. Vraćamo se prema Cresu. Uspješno me nagovaraju na još jednu noć u Lubenicama. Nepravедna borba: bivša prvakinja u sportskom penjanju, pustolov s Everesta i veslač na divljim vodama protiv Glasa Razuma. Popuštam.

Šatori su podignuti u sekundi, a večera servirana na plaži. Svi imamo dobar apetit. Dok nam Sunčica priprema palačinke, savladavamo osnovne joge. Nebo se opet namrštilo, ali i ovog puta ništa od nevere. Gledamo fotke na laptopu. Ne znaš tko je sretniji.

petak, 1. srpnja

Pomalo je već vruće, ali klinici uporno žele isprobati neke joge vježbe. Totalno koncentrirani slijedimo Rankove upute. *Pozdrav Suncu* Vedran i Nenad izvode kao pravi jogiji, a nakon *joganidre* svi smo kao novi. Zakopavamo Jasmina pod oblutke i uživamo na našoj plaži. More se lagano diže, a Denis uživa na valovima i ne da se izvući van. Opet vrika i smijeh. I fotkanje.

Ali valovi sad već ozbiljno ljuljaju jedrilicu. Kupimo stvari u letu i isplovjavamo. Sreća da još ima *dramina* za nas slabije! Jedino se jedra vesele vjetru. Dobro, i Ranko! A i brži smo. U creskoj vali sve se smiruje. Naše nas mjesto čeka u marini. Izlazimo u grad, na pizzu. A moramo i u disco. Zove se *Štala* i nalazi se pored groblja. Opet tehno. Ali stočki to podnosimo. Spavamo u krevetima.

subota, 2. srpnja

Odmorni krećemo u nove avanture. Kombi nas je doveo do Lubenica najužom cestom između dvaju suhozida. Padinom se spuštamo prema plaži, ali na pola puta skrećemo prema stijenama (slijedeći upute iz Sunkina penjačkog vodiča). Penjanje slijedi, a Sunčica garantira stopostotnu sigurnost. To je zapravo jedan od najsigurnijih sportova. Ma je li, molim te?!

Vedran penje kao da iza sebe ima godine penjanja. I Jasmin mora probat, a Denis je na vrhu u trenu i navodno ima najbolju tehniku. Neno nije ni trepnuo, a čak je i Suzi sasvim lijepo ispenjala stijenu. Dragec i ja se držimo sjene. Drugi put sigurno idemo...

Razgledavamo selo, broj stanovnika nepoznat, ali između 5 i 15! S vrha se vidi divna panorama: lijevo Unije, naprijed u daljini Premantura. Samo nam galebovi prave društvo.

Krećemo za Beli, na drugu stranu otoka. Okuka za okukom. Ručak s popustom pored Eko-centra. Razgled Eko-centra. Jasmin ima sto potpitanja za vodiča, odmah se veza za bjeloglave supove. Koji su, usput rečeno, lešinari. Spuštamo se do mjesta pa još dalje do plaže u dnu. Okružena je ribarskim kućicama, ostavama za mreže i pribor, valjda. Denis nam je sumnjiv. Boli ga oko i trbuh i sve. Vraćamo se u Cres. Zlo mu je od vožnje. A možda i od sinoćnje pizze s feferonima. Ma ne, to sigurno nije razlog. Za sutra planiramo posjet Plitvicama. Već mu je bolje!

Sve je bilo super, ali više se ne vraćamo na *Mirabai*. Šteta, fali nam još ta jedna vožnja, još to jedno kupanje. Iduće ljeto! Laku noć!

nedjelja, 3. srpnja

Napuštamo Cres, napuštamo Krk. Dionicu Senj – Vratnik kombi uspješno svladava. Naše putovanje bliži se kraju. Denis već neko vrijeme smišlja ime za ovaj naš projekt. Bila je to: pustolovno - sportsko - ekološko - penjačko - ronilačko - plivačko - veslačko - skakačko - špiljarsko - jedriličarsko - hodačko - alpinističko - rekreativno - jogijska ekspedicija! 📌

Čovjek nije ptica, ali uz nešto konopčica i hrabrosti može si dočarati kako Lubenice izgledaju iz perspektive bjeloglavog supa